

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Marcova Lidia, reprezentată de Hedeș Daniela, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Dranga Ecaterina împotriva Lidiei Marcova și Primăriei satului Pânășești privind încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată, repararea prejudiciului moral și material și cererea reconvențională înaintată de Lidia Marcova împotriva Ecaterinei Dranga și Primăriei satului Pânășești privind repararea prejudiciului moral și material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 12 februarie 2016, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel și s-a acordat termen apelaților pentru lichidarea neajunsurilor,

CONSTATĂ:

La 04.10.2013, reclamanta Dranga Ecaterina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Lidiei Marcova, solicitând radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile efectuate în baza contractului de vânzare - cumpărare nr.1037 din 12.09.2006, revendicarea din posesia Lidiei Marcova a lotului de pământ nr.60 situat în extravilanul s. Pânășești r-nul Strășeni, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 lei, încasarea de la Lidia Marcova a despăgubirilor morale în sumă de 50 000 lei și de la Primăria Pânășești în sumă de 50 000 lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta a mai depus cereri de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea prejudiciului material din contul Primăriei s. Pânășești, r-nul Strășeni în sumă de 13 580 lei, pentru venitul ratat, strângerea roadei în anii 2006 – 2011, încasarea prejudiciului material din contul Lidiei Marcova în beneficiu său în sumă de 23 730 lei pentru venitul ratat din strângerea roadei în anii 2000 - 2006, 2012 – 2015, încasarea în mod solidar din contul Primăriei Pânășești, r. Strășeni și a Lidiei Marcova cheltuieli pentru deplasare în instanța de fond, apel și Curtea Supremă de Justiție, xerocopiile ale actelor, scrisori recomandate în sumă totală de 9000 lei, încasarea prejudiciului moral în cuantum de a câte 50 000 lei de la Primăria Pânășești și de la Marcova Lidia.

Marcova Lidia a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Dranga Ecaterina și Primăria s. Pânășești r. Strășeni solicitând încasarea din contul Ecaterinei Dranga în folosul său, a prejudiciului material în sumă de 17476 lei, încasarea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100 000 lei, încasarea din contul Primăriei s. Pânășești a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Strășeni din 04 decembrie 2015, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Dranga Ecaterina fiind dispusă încasarea, în mod solidar, din contul Lidiei Marcova și Primăriei s. Pânășești în beneficiul Ecaterinei Dranga a sumei de 2000 lei și cheltuielile de judecată , cheltuieli de asistență juridică 500 lei. În rest, acțiunea inițială și cererea reconvențională înaintată de Lidia Marcova au fost respinse ca neîntemeiate.

La 14 decembrie 2015, împotriva hotărârii primei instanțe a depus apel Marcova Lidia, iar la data de 18 decembrie 2015, a depus apel Dranga Ecaterina.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2016 nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Marcova Lidia și Dranga Ecaterina și s-a acordat termen apelantelor pentru prezentarea cererilor de apel motivate în limba de stat și achitarea taxei de stat în mărime de 112 (una sută doisprezece) lei 50 bani de către fiecare apelant, până la prima ședință, fixată de instanța de apel pentru data de 15 martie 2016 orele 11.00. De asemenea, s-a explicat apelantelor că în caz contrar cererile de apel vor fi restituite.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 368 alin. (1), 364 și 365 CPC, menționând că în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea lui precum și că la cererea de apel se anexează dovada achitării taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

La 09 martie 2016, Marcova Lidia, reprezentată de Hedeș Daniela a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2016, cu remiterea cauzei pentru examinare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurenta a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționând că prin încheierea instanței de apel din 12.02.2016 îi este încălcat dreptul fundamental prevăzut de art. 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale care stipulează că exercitarea drepturilor și libertăților trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Consideră că instanța de apel neîntemeiat a solicitat prezentarea apelului în limba de stat, or, dânsa nu cunoaște limba de stat iar condiția impusă de instanță îi lezează drepturile fundamentare prevăzute de lege.

La 22 martie 2016, Dranga Ecaterina a înaintat referință prin care a solicitat respingerea recursului înaintat de către Marcova Lidia ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii instanței de apel din 12.02.2016 fără modificări.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul declarat de

Marcova Lidia, reprezentată de Hedeș Daniela este depus în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea prin care nu s-a dat curs cererilor de apel și s-a acordat timp pentru prezentarea cererilor de apel motivate, în limba de stat și prezentarea dovezilor de achitare a taxei de stat la 12.02.2016 (f.d. 189).

Potrivit materialelor cauzei, instanța de recurs reține că încheierea recurată a fost recepționată de reprezentantul recurentei, Hedeș Daniela la 18.02.2016, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 196), ultima zi pentru înaintarea recursului a fost 04.03.2016 iar cererea de recurs a fost depusă la 09.03.2016 (f.d. 236).

Colegiul constată cu certitudine că recurenta a omis termenul de atac.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a încheierii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceacir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a

unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Marcova Lidia, reprezentată de Hedeș Daniela este depus în afara termenului de atac și acesta urmează a fi respins ca tardiv.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Marcova Lidia, reprezentată de Hedeș Daniela. Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea